Dosarul nr. 3a-73/2023 I instanță
Nr. PIGD 2-20050984-06-3a-27112023 Judecător Volcovschi Ion
judecătoria Cimișlia
sediul Central

D E C I Z I E

18 mai 2026 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud
În componența:
președintele ședinței, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Bancov Evgheni
grefieri Sobor Marina, Vlah Vera, Zaicova Reghina
cu participarea:
apelantei Berdianu Olga
avocatului Cușnir Iurie în interesele apelantei Berdianu Olga
reprezentantului intimatului, primăriei s. Cenac, Covrig Ion
reprezentantului G.Ț. „Popescu Andrei”, Popescu Andrei

examinând în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de Berdianu Petru și Berdianu Olga împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 04 septembrie 2023, adoptată pe cauza în ordinea contenciosului administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria s.Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. „Popescu Andrei” privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei pe fondul cauzei, examinând motivele cererii de apel în raport cu materialele cauzei, și explicațiile părților,

A C O N S T A T A T:

1. <u>Argumentele participanților la proces.</u>

La data de 18 mai 2020, reclamanții Berdianu Petru și Berdianu Olga au depus cerere de chemare în judecată, în ordinea contenciosului administrativ, către primăria sat. Cenac, raionul Cimișlia privind obligarea în emiterea răspunsului la cererea din 10.03.2020 privind eliberarea copiilor de pe actul din data de 27.05.1999 privind primirea-predarea unităților de transport de la bilanțul gospodăriei SA „Gura Grădinilor" și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.1-2, vol.1)

În argumentarea cererii de chemare în judecată, partea reclamantă a relatat că solicită ca Primăria *****, să elibereze actele solicitate în cererea din 10.03.2020, din motiv că reclamanții nu au semnat niciun act prin notar de vânzare-cumpărare, menționând că nimeni nu a avut dreptul să le ia acțiunile de la tractoare și să le dea altui proprietar, Popescu Andrei, care a luat ca proprietar, nu ca lider, neavând niciun drept la bunurile lor din cotele-părți valorice.

Pe parcursul examinării cererii de chemare în judecată inițiale, părțile reclamante au înaintat cereri de completare a cerințelor, după cum urmează.

La data de 18.05.2020 s-a depus cerere de completare la cererea de chemare în judecată din data de 08.05.2020, înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria *****, prin care se solicită actele în baza cărora a fost emis actul din 27.05.1999 de primire-predare a utilajelor de la bilanțul gospodăriei SA „Gura Grădinilor", proprietarului Popescu Andrei, care a primit ca proprietar, nu ca lider. Tehnica respectivă lipsește în acțiunile reclamantului din procesele-verbale nr. 1-2; 1-5 ale comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole SA „Gura Grădinilor" din 20.04.1999 și 28.02.1999-2000. La fel, se solicită informații de la Primăria *****, ce s-a întâmplat sau cui i s-au dat cele două mașini cu care liderul Popescu Andrei îi ducea la prășit și unde este combina și agregatele care la lider se aflau, dar în acțiunile lor lipsesc.

La materialele cauzei s-a depus cerere către Primăria s. Cenac din partea reclamantei Olga Berdianu, care solicită aceleași cerințe ca și în cererea de chemare în judecată depusă la data de 18.05.2020.

Ulterior, la data de 08.10.2020, s-a întocmit cerere suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac, r-nul Cimișlia, prin care se solicită actele prin care au fost stinse certificatele care autentifică dreptul de

proprietate asupra cotei patrimoniale, asupra cotei-părți de acțiuni din anul *****, nr. 66, nr. 77 și nr. 88, de la conducerea colhozului „Moldova” din r-nul Cimișlia.

Ulterior, la data de 23.06.2020, s-a depus cerere de către Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria *****, prin care solicită să se elibereze actele în baza cărora a fost emis actul din 27.05.1999 de primire-predare a mijloacelor tehnice de la bilanțul gospodăriei SA „Gura Grădinilor”, proprietarului Popescu Andrei. La fel, se solicită actele în baza cărora au fost stinse certificatele care autentifică dreptul de proprietate patrimonială cu nr. 66, nr. 77 și nr. 88, primite în anul *****, din care au fost sustrase din cotele-părți de acțiuni suma de 21048 lei.

Ulterior, la data de 19.10.2020, de către Berdianu Olga și Berdianu Petru a fost depusă cerere de concretizare a pretențiilor, prin care se solicită: a fi anulat, ca fiind ilegal și neîntemeiat, răspunsul Primăriei *****, nr. 37 din 26.05.2020 și referința Primăriei *****, din 09.06.2020, nr. 44; de considerat nulitatea actului din 27.05.1999 de primire-predare a tractoarelor care au fost transmise de bilanțul gospodăriei SA „Gura Grădinilor” proprietarului Popescu Andrei, la care Primăria s. Cenac nu a prezentat actele în baza cărora a fost emis actul respectiv; de considerat valabilitatea certificatelor care autentifică dreptul de proprietate asupra cotei patrimoniale nr. 66 lui Berdianu Petru, autentifică dreptul de proprietate asupra cotei patrimoniale în sumă de 27839 lei; nr. 77 aparține lui Berdianu Olga, autentifică dreptul de proprietate asupra cotei patrimoniale în sumă de 864 lei; și nr. 88 îi aparține lui Berdianu Vasile, autentifică dreptul de proprietate de 436 lei; a obliga liderul nr. 4, Popescu Andrei, să prezinte actele în baza cărora au fost luate acțiunile din gospodăria colhozului „Moldova” în proprietatea sa, ca proprietar, nu ca lider.

Ulterior, la data de 02.11.2020 s-a depus cerere suplimentară din partea lui Berdianu Petru, prin care solicită instanței de judecată să oblige Primăria s. Cenac să prezinte actele care au stat la baza stingerii dreptului de proprietate asupra cotei patrimoniale primite în anul ***** de la colhozul „Moldova”, fără ca să fie înștiințați, a certificatelor nr. 66, nr. 77 și nr. 88. La fel, se solicită prezentarea actelor care au stat la baza dării în arendă persoanelor străine a bunurilor patrimoniale ce le aparțin din cotele-părți de acțiuni și valorice, fără a fi înștiințați în anul 1999, și anume: tractoare, mașini, combine, agregate, clădiri și altele, la care nu s-a semnat niciun act de vânzare-cumpărare sau de arendă.

Ulterior, la data de 09.11.2020 s-a înaintat cerere suplimentară de către Berdianu Petru și Berdianu Olga, cu cerințe asemănătoare celor din data de 08.10.2020.

Ulterior, la data de 01.12.2020, Berdianu Olga și Berdianu Petru au înaintat către Primăria *****, o cerere prin care solicită obligarea primăriei *****, să prezinte actele în baza deciziei Comisiei pentru privatizarea colhozului „Moldova", procesul-verbal nr. 2 din 04.02.*****, unde este rubrica cu cele 4 tractoare, 3 mașini, 1 combină, 1 „cosilcă", semănători, pluguri, „prițepuri" și un tractor cu șinele.

Ulterior, la data de 28.12.2020 s-a depus cerere suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac, r-nul Cimișlia, prin care se solicită să fie achitate bunurile ce au fost folosite și din care s-a obținut venit, cu prețul corespunzător anului 1999; să li se întoarcă motorina împrumutată de la ei, în cantitatea de 200 litri, câte 100 litri la cota de 100%; să li se întoarcă via de 50%; să se elibereze certificatul solicitat la data de 07.12.2020 privind activitatea în calitate de paznic al reclamantului Berdianu Petru la GȚ „Popescu Andrei", pentru perioada 1999-2016, necesar recalculării pensiei.

Ulterior, la data de 19.02.2021 s-a depus cerere suplimentară prin care se solicită să fie achitată tehnica folosită, care face obiectul litigiului, ca plată pentru 35 de ani lucrați în colhoz. Iar, la data de 22.02.2021 a fost înaintată cerere de către Berdianu Petru și Berdianu Olga, prin care solicită obligarea liderului nr. 4, Popescu Andrei, să elibereze certificatele de proprietate privată în baza proceselor-verbale și anexelor care confirmă dreptul de proprietate privată al cetățenilor Berdianu Petru și Berdianu Olga și al fiului Berdianu Vasile asupra cotei-părți valorice din bunuri atribuite din patrimoniul SA „Gura Grădinilor" *****; obligarea liderului nr. 4, Popescu Andrei, să prezinte anexa procesului-verbal nr. 2 din 04.02.***** și din 27.02.*****, anexă la certificatul de proprietate privată, care confirmă dreptul de proprietate privată al cetățeanului Berdianu Petru asupra cotei-părți de acțiuni din bunurile patrimoniului colhozului „Moldova" *****, care nu au trecut prin procesele-verbale din 20.04.1999 și 28.02.2000 ale întreprinderii agricole SA „Gura Grădinilor" *****; liderul nr. 4, Popescu Andrei, să fie obligat să elibereze certificatele de proprietate privată, toate bunurile imobile să fie în stare bună, și să fie obligat să plătească pentru uzarea bunurilor de care s-a folosit din 1999 până în prezent.

Ulterior, la data de 04.04.2021 s-a înaintat cerere suplimentară privind transmiterea bunurilor cotei-părți de acțiuni și valorice, prin care se solicită: obligarea liderului nr. 4, Popescu Andrei, să transmită bunurile patrimoniale cotei-părți de acțiuni din bunurile atribuite din patrimoniul colhozului „Moldova” *****, în *****, în baza certificatelor nr. 66, nr. 77 și nr. 88; obligarea liderului nr. 4, Popescu Andrei, să elibereze cota-parte valorică din bunurile atribuite din patrimoniul SA „Gura Grădinilor” s. Cenac și acțiunile și creanțele conform listelor cotei-părți valorice primite în natură, în structura întreprinderii agricole SA „Gura Grădinilor”, pe care le-a primit liderul nr. 4, Popescu Andrei; obligarea liderului nr. 4, Popescu Andrei, să elibereze toate bunurile care i-au fost transmise; obligarea liderului nr. 4, Popescu Andrei, să prezinte actele înaintate în anul 1999 Primăriei Cenac sau întreprinderii agricole SA „Gura Grădinilor” s. Cenac, pentru a primi bunurile patrimoniale cu drept de proprietate privată asupra cotei-părți de acțiuni și valorice din bunurile atribuite din patrimoniul colhozului „Moldova” și de la SA „Gura Grădinilor” s. Cenac; obligarea Primăriei s. Cenac să prezinte certificatele privind privatizarea și eliberarea cotei-părți valorice acționarilor, eliberate în anul 1999, care dovedesc primirea cotei valorice de la SA „Gura Grădinilor” s. Cenac; obligarea Primăriei Cenac să prezinte certificatul sau actul care dovedește nulitatea dreptului de proprietate privată asupra cotei patrimoniale nr. 66, nr. 77, nr. 88, emise de conducerea colhozului „Moldova”, r-nul Cimișlia, în persoana președintelui Covrig Ion; obligarea Primăriei Cenac să prezinte procesul-verbal nr. 2 din 04.02.*****, în baza deciziei Comisiei pentru privatizarea colhozului „Moldova”, pentru a vedea de ce certificatul nr. 66, cota care aparține lui Berdianu Petru Tudor, intrat în colhoz în 1956 până în *****, având 35 de ani lucrați în colhoz, a fost stins din bunurile cotei-părți de acțiuni cu drept de proprietate privată asupra cotei patrimoniale.

Suplimentar s-a mai solicitat încasarea de la liderul nr. 4, Popescu Andrei, a cheltuielilor de judecată și a cheltuielilor pentru drum tur-retur Cimișlia-Cenac și obligarea liderului nr. 4, Popescu Andrei, să achite costul bunurilor cotei de acțiuni și cotei valorice, în caz că bunurile lipsesc sau s-au pierdut, ori uzura le face neutilizabile, să achite prețul bunurilor mobile și imobile în caz că tehnica nu este lucrativă, să achite prețul tehnicii cotei-părți de acțiuni în starea în care era în anul 1999, suma pe care ar putea fi cumpărate în prezent bunurile cotei-părți din anul 1999.

2. Hotărârea instanței de fond.

La data de 04 septembrie 2023 judecătoria Cimișlia, sediul central a pronunțat hotărârea, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac, r-nul Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind obligarea în emiterea răspunsului la cererea din 10.03.2020 privind eliberarea copiilor de pe actul din data de 27.05.1999 privind predarea-primirea unităților de transport de la bilanțul gospodăriei S.A. ,,Gura Grădinilor", încasarea cheltuielilor de judecata, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea suplimentara înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-nul Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind prezentarea actelor prin care au fost stins certificatul de autentificare a dreptului de proprietate asupra cotei părți din acțiuni din ***** nr. 66 și nr. 77, declararea nulității ca fiind ilegale răspunsul Primăriei cu nr. 37 din 26.05.2020, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentara înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind declararea nulității ca fiind ilegale setul din 27.05.1999 de primire-predare a bunurilor imobile transmise de la bilanțul S.A. ,,Gura Grădinilor" către Popescu Andrei, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentara înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind recunoașterea valabilității certificatelor deținătorilor cu drept de proprietate asupra cotei patrimoniale cu nr.66 pe numele Berdianu Olga, nr.77 pe numele Berdianu Petru, nr.88 pe numele Berdianu Vasile, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentara înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind obligarea liderului Popescu Andrei în prezentarea actelor în baza căruia au fost transmise acțiunile reclamanților de la cârmuirea colhozului ,,Moldova" în proprietatea liderului, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind obligarea pârâtului în prezentarea informației privind darea în arendă a bunurilor care aparține pe cote -părți din obiectul acțiunii inițiale, obligarea pârâtului în prezentarea informației privind vânzarea-cumpărarea bunurilor pe cote părți ale reclamanților, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind repunerea în

termen privind acţiunea reclamantului către pârât în vederea încasării prejudiciului moral în mărime de 5 mii lei și cheltuielile de judecata, s-a respins.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind repunerea în termen de prezentare spre examinare a acțiunii concretizate privind obligarea pârâtului de a prezenta decizia comisiei de privatizare a colhozului ,,Moldova" procesul-verbal cu nr. 2 din 04.02.1995 cu rubrica obiectelor litigioase care i-ar aparține lui Popescu Andrei, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind încasarea sumei în mărime de 30529 lei din contul terțului Popescu Andrei pentru bunurile care fac obiectul litigiului, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentara înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind obligarea în restituirea motorinei în volum de 200 litri, a câte 50% pentru fiecare reclamant, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind obligarea terțului în eliberarea certificatului din 07.12.2020 privind activitatea în calitate de paznic al reclamantului Berdianu Petru de la G.Ț. ,,Popescu Andrei" pentru perioada 1999-2016 pentru recalcularea pensiei, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind obligarea terțului în achitarea reclamanților a sumei pentru folosirea bunurilor care fac obiectul litigiului din 1999-2020 conform tarifelor actuale, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind Obligarea pârâtului în prezentarea actelor a bunurilor pe cote părți ale reclamanților la data de 19.02.2021, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. ,,Popescu Andrei" privind obligarea terțului G.Ț. ,,Popescu Andrei" în eliberarea certificatele de proprietate privată pe numele Berdianu Petru, Berdianu Olga și Berdianu Vasile, asupra cotelor părți și asupra bunurilor din patrimoniul S.A. ,,Gura Grădinilor", s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. „Popescu Andrei” privind obligarea terțului G.Ț. , Popescu Andrei” în prezentarea actelor privind stingerea certificatelor care confirmă dreptul de proprietate a cotelor patrimoniale a reclamanților cu nr. 66, 77, 88, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentară înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. „Popescu Andrei” privind obligarea terțului G.Ț. „Popescu Andrei” în prezentarea actelor care ar indica cine a semnat actele de primire-predare a bunurilor aflate în litigiu către G.T. „Popescu Andrei”, s-a declarat inadmisibilă.

Acțiunea suplimentara înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. „Popescu Andrei” privind obligarea terțului G.Ț. „Popescu Andrei” în prezentarea actelor privind măsurarea și excluderea a 50% din cota de teren cu destinaţie vie, livadă din sectorul 2914201 numărul cadastral-2914202035, s-a declarat inadmisibilă. (f.d.254-256, vol.1; f.d.5-24, vol.2)

3. <u>Motivele și argumentele apelantului, indicate în cererea de apel.</u>

La data 03 octombrie 2023, ***Berdianu Petru și Berdianu Olga***, ne fiind de acord cu soluția instanței de fond, au înaintat cerere de apel împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 04 septembrie 2023, prin care au solicitat: casarea hotărârii primei instanțe, cu dispunerea rejudecării cauzei. (f.d.3, vol.2)

În motivarea apelului s-a indicat, că nu sunt de acord cu hotărârea instanței de fond, deoarece instanța nu a stabilit prin ce acte s-a stins dreptul apelanților asupra bunurilor patrimoniale, asupra cotei-părți de acțiuni primite prin Certificate care autentifică dreptul de proprietate asupra cotei patrimoniale: nr. 66 (care aparține lui Berdianu Petru cu drept de proprietate privată în sumă de 27839 lei); nr. 77 (care aparține lui Berdianu Olga cu drept de proprietate privată în sumă de 894 lei) și nr. 88 (care aparține lui Berdianu Vasile cu drept de proprietate privată în sumă de 430 lei).

Menționează că cotele-părți de acțiuni din certificatele cu nr. 66, 77 și 88 sunt folosite de o altă persoană străină, fără acordul lor, fapt care a fost bazat pe acordul cu semnături falsificate și prin Registrul falsificat de transmitere a fondurilor fixe de la gestionarul Popescu Andrei din 24.04.1999, prin procesul-verbal cu privire la împărțirea tehnicii primite după privatizare de către gospodăriile țărănești de la 12.03.2000 din sat. Cenac, jud. Lăpușna pe care-l consideră ca fiind falsificat.

Consideră că instanța de fond nu a examinat actele invocate și despre care primăria sat. Cenac nici nu menționează, a indicat doar despre Actul din 27.05.1999 de primire-predare a tractoarelor *****, *****, ***** și ***** de la bilanțul SA „Gura-Grădinelor”, proprietar Popescu Andrei, dar nu arată că acestea au trecut prin procedura de privatizare din 28.02.2000.

Susține că instanța nu a examinat cererea apelanților din 28.12.2020 cu nr. 3-10490, nu a fost examinată nici solicitarea despre semnăturile falsificate în listele acordurilor și procesul-verbal care au fost prezentate de către G.Ț. „Popescu Andrei” la ședința din 01.12.2020.

Mai indică că, primăria sat. Cenac, r-nul Cimișlia a indicat că dreptul de proprietate a apelanților pe cotele-părți asupra bunurilor patrimoniale potrivit certificatelor cu nr. 66, 77 și 88 (ce la aparține cu drept de proprietate) s-a stins, dar nu a fost prezentat Actul despre stingerea dreptului asupra bunurilor menționate supra.

La data de 16 decembrie 2024, 28 martie 2025 și la 13 noiembrie 2025, apelanții Berdianu Petru și Berdianu Olga au depus cerere/cereri de apel suplimentară prin care au indicat că la data de 14.02.2020 s-au adresat în scris primăriei sat. Cenac, r-nul Cimișlia cu o cerere prin care s-a solicitat să fie informați de ce apelanții nu au cotă-parte valorică la tehnica care nu este arătată în Actul nr. 4 din 28.02.2000 de primire transmitere a mijloacelor fixe din SA „Gura Grădinilor”. (f.d.129-130, 150-153, 179-180, vol.2)

Menționează că, prin actul din 27.05.1999 se indică numai despre patru tractoare care au fost transmise proprietarului Popescu Andrei, dar invocă apelanții că nu au semnat un astfel de act de predare-primire.

Consideră că nimeni nu a avut dreptul să stingă dreptul de proprietate pe cote-părți de acțiuni asupra bunurilor patrimoniale și Certificatele cu nr. 66, 77 și 88.

La data de 27 noiembrie 2023 dosarul a parvenit la Curtea de Apel pentru examinarea apelului declarat. (f.d.54, vol.2)

4. Poziția participanților la proces, expusă în cadrul examinării cererii de apel.

În ședința de judecată a instanței de apel, apelanta Berdianu Olga a declarat că susține cererea de apel înaintată și solicită să fie admisă cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Menționează că, a primit răspuns la cererile înaintate primăriei sat. Cenac, r-nul Cimișlia, dar nu este de acord cu conținutul acestuia.

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantei Berdianu Olga, avocatul Cușnir Iurie a declarat că susține cererea de apel pe motivele de fapt și de drept indicate în conținutul acesteia.

Menționează că, apelanta nu a dat acordul la transmiterea cotei-părți valorice liderului Popescu Andrei.

Indică că, la moment de la primărie nu mai are careva cerințe, deoarece i-au fost date răspunsuri cu care este de acord parțial.

Celelalte cereri înaintate în cauza dedusă judecății nu le mai susține căci nu a cunoscut despre faptul că urmează să se adreseze într-o procedură aparte.

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul intimatului primăria sat. Cenac, r-nul Cimișlia, Covrig Ion a declarat că pe parcursul mai multor ani, apelanta s-a adresat cu mai multe cereri către primărie.

Menționează că, a fost președintele comisiei de privatizare și cunoaște cum au decurs toate aceste lucrări.

Indică că, inițial cotele-valorice au fost împărțite la patru lideri, unul din ei fiind liderul Popescu care este liderul apelanților.

Susține că, a explicat apelanților despre faptul că au fost întocmite Certificate noi și în baza acestora urma a se face lucrări mai departe.

Consideră că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată și urmează a fi menținută, în cazul vizat primăria nu poartă careva răspundere. Răspunsuri la cererile apelanților au fost oferite.

Concretizează că Certificatele cu nr. 66, 77 și 88 indicate de apelanți nu au participat la procesul de privatizare.

Indică că, apelanții peste 20 de ani au activat împreună cu liderul lor Popescu Andrei, or acestuia i-au fost transmise cotele-păți valorice din bunurile supuse privatizării și nu s-au indignat de faptul că a fost careva acord la transmitere sau nu a fost.

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul terțului G.Ț. „Popescu Andrei", Popescu Andrei a declarat că a primit tehnică la cotă-valorică la 75 de cotași în sumă de 83 mii lei. Tehnica a primit-o în anul 1999, această tehnică avea deja 15-20 de ani, dar apelanta solicită achitarea tehnicii cu prețul de la data de azi.

Menționează că, a fost făcută adunare cu toți cotașii la casa de cultură și procesul-verbal, se mergea la fiecare om și acesta se iscălea și s-a hotărât atunci că

nu se dă la nimeni nimic din tehnică deoarece s-a hotărât să se muncească împreună, să se prelucreze împreună terenurile.

Susține că de 20 de ani pământurile apelanților au fost regulat prelucrate cu tehnica care a fost primită la privatizare.

În ședința de judecată a instanței de apel, apelantul Berdianu Petru fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat.

Subsecvent, Completul a considerat posibilă examinarea cererii de apel în lipsa participantului care a fost legal citat, dar nu s-a prezentat, conducându-se în sensul dat de prevederile art. 239 alin. (2) Cod administrativ, unde se indică că *neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului*.

5. *Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor în conformitate cu baza normativă, aplicabilă la litigiul examinat.*

Audiind părțile prezente în proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, a materialelor din dosar, Completul de judecată consideră apelul depus împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 04 septembrie 2023, ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169-171*.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul*.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Completul reține că, hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (a se vedea cauza *Hirro Balani contra Spaniei*, nr.18064/91 din 09 decembrie 1994, §27; *Georgiadis contra Greciei,* nr.21522/93 din 29 mai 1997, §43).

Astfel, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Potrivit materialelor cauzei, Completul de judecată constată, că la data de 18 mai 2020, precum și pe parcursul examinării cauzei, Berdianu Petru și Berdianu Olga au depus mai multe cereri în contencios administrativ împotriva primăriei sat. Cenac, raionul Cimișlia prin care au solicitat obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 04 septembrie 2023 judecătoria Cimișlia, sediul central a pronunțat hotărârea, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria Cenac, r-nul Cimișlia, terțul G.Ț. „Popescu Andrei" privind obligarea în emiterea răspunsului la cererea din 10.03.2020 privind eliberarea copiilor de pe actul din data de 27.05.1999 privind predarea-primirea unităților de transport de la bilanțul gospodăriei S.A. „Gura Grădinilor", încasarea cheltuielilor de judecata, s-a respins ca fiind neîntemeiată, dar acțiunile suplimentare au fost declarate inadmisibile. (f.d.254-256, vol.1; f.d.5-24, vol.2)

La data 03 octombrie 2023, Berdianu Petru și Berdianu Olga, ne fiind de acord cu soluția instanței de fond, au înaintat cerere de apel împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 04 septembrie 2023, prin care au solicitat: casarea hotărârii primei instanțe, cu dispunerea rejudecării cauzei. (f.d.3, 129-130, 150-153, 179-180, vol.2)

La caz, instanța de apel reține că ***potrivit art. 20 din Codul administrativ***, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*.

În conformitate cu prevederile art. 3 Cod administrativ, *legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept*.

Conform art. 10 Cod administrativ, *(1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. (2) Decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual*.

Conform art. 17 Cod administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*

Potrivit art. 189 alin. (1) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ*.

La caz, Completul de judecată constată că obiectul prezentului litigiu îl constituie controlul judecătoresc al activității administrative desfășurate de Primăria satului Cenac, iar nu verificarea valabilității raporturilor patrimoniale născute în procesul de reorganizare și privatizare a patrimoniului fostei gospodării agricole.

Din materialele cauzei rezultă că autoritatea publică a examinat demersurile adresate de reclamanți/apelanți și a emis răspunsurile corespunzătoare, astfel încât nu poate fi reținută existența unui refuz nejustificat de soluționare a cererilor acestora sau a unei inacțiuni administrative ilegale care să justifice obligarea autorității la emiterea unui act administrativ individual favorabil.

Cu referire la alegațiile apelanților precum că drepturile lor patrimoniale asupra cotelor-părți și asupra bunurilor transmise liderului G.Ț. „Popescu Andrei" ar fi fost încălcate, Completul reține că aceste susțineri sunt neîntemeiate, or examinarea legalității actelor de transmitere a bunurilor, a certificatelor de proprietate asupra cotelor patrimoniale, precum și a eventualelor raporturi juridice dintre foștii co-proprietari și liderul gospodăriei țărănești excedează obiectului prezentului litigiu de contencios administrativ și nu poate constitui temei pentru obligarea primăriei la emiterea actului solicitat.

Astfel, Completul de judecată constată că în cauza dedusă judecății, apelanții ***confundă*** mecanismele de protecție a drepturilor patrimoniale de natură civilă cu procedura controlului activității administrative.

Or, instanța de contencios administrativ este chemată să verifice legalitatea activității autorității publice, iar nu să stabilească existența, întinderea sau transmiterea unor drepturi patrimoniale pretins încălcate în cadrul procesului de privatizare desfășurat cu mai mult de două decenii în urmă.

Totodată, cât privește alegațiile apelanților referitoare la faptul că nu și-au exprimat acordul pentru transmiterea cotelor-părți valorice și că nu au semnat actele de predare-primire invocate în cauză, Completul reține că asemenea circumstanțe, chiar presupunând existența lor, nu demonstrează ilegalitatea activității administrative a Primăriei satului Cenac, r-nul Cimișlia și nu constituie temei juridic pentru obligarea acesteia la emiterea unui act administrativ individual favorabil.

La caz, instanța de apel menționează că, eventualele dispute (litigii) privind legalitatea actelor de transmitere a bunurilor și existența drepturilor patrimoniale trebuie examinate în cadrul procedurilor judiciare adecvate naturii juridice a raportului litigios.

Subsecvent, Completul constată ca fiind corecte concluziile instanței de fond prin care s-a reținut că „*prevederile art.9 Cod administrativ, nu sunt atribuite cerinței reclamaților, deoarece, reclamanții n-a solicitat emiterea actului administrativ favorabil, n-a sesizat/informat pârâtul cu privire la o problema personala sau publică, n-a propus pârâtului urmărirea unei acțiuni de interes public*".

Astfel, instanța de apel conchide că, pretențiile formulate prin acțiunile suplimentare ale apelanților, depășesc limitele controlului de legalitate exercitat în procedura contenciosului administrativ, fiind îndreptate, în esență, spre contestarea unor raporturi juridice patrimoniale și spre constatarea ori recunoașterea unor drepturi civile, aspecte care nu pot fi examinate în cadrul prezentei proceduri și care justifică soluția de inadmisibilitate adoptată de prima instanță. În acest sens, Completul constată că prima instanța corect a concluzionat că *„ ... administrația Publică locală prin adoptarea actului administrativ privind examinarea cererilor părții petiționare în raport cu atribuțiile prevăzute de Lege, n-au fost aduse atingeri drepturilor și intereselor petenților Berdianu, iar, în urma verificării legalității actelor adoptate în raport cu poziția reclamantului, nu se constată întrunite condițiile prevăzute de prevederile art. 53 Constituția RM, și art. 17 Cod administrativ".*

Mai mult ca atât, materialele cauzei confirmă că autoritatea publică a oferit răspunsul/răspunsuri (f.d.56, 237, vol. 1) la demersurile adresate de apelanți, fapt recunoscut inclusiv de către apelanta Berdianu Olga în ședința instanței de apel. Împrejurarea că apelanții nu sunt de acord cu conținutul răspunsului/răspunsurilor primite nu poate conduce, prin ea însăși, la concluzia existenței unei activități administrative ilegale și nici nu poate constitui temei pentru admiterea acțiunii. În acest sens, prima instanța corect a indicat, că *"... Primăria Cenac a realizat obligația impusă de lege..., iar reclamanții au primit toate informațiile la cererea prealabilă...", și "...răspunsul oferit de către primăria Cenac la cererea prealabilă înaintată de către soții Berdianu, a fost oferită informația corespunzătoare situației de drept și de fapt".*

Prin urmare, argumentele expuse în cererea de apel și în apelul (apelurile) suplimentar nu răstoarnă concluziile instanței de fond, acestea reprezentând o reiterare a susținerilor invocate anterior și examinate în mod complet și obiectiv de către prima instanță, fără a fi prezentate elemente noi de fapt sau de drept care ar justifica intervenția instanței de apel (*Prima instanța a oferit un răspuns argumentat și detaliat la fiecare argument/acțiunea suplimentară a reclamanților/apelanților cu care instanța de apel este absolut solidară, fapt care nu necesită repetarea acestor argumente/motivelor respingerii acțiunii de către instanța ierarhic superioară și vine în corespundere cu practica și jurisprudența CEDO*).

Completul de judecată menționează, că în cadrul hotărârii CtEDO în cauza *Van de Hurk contra Țărilor de Jos* din 19 aprilie 1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

În urma celor supra indicate, Completul judiciar, examinând conținutul hotărârii instanței de judecată în raport cu materialele dosarului, stabilește că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt, iar hotărârea pronunțată este una legală și întemeiată, bazată pe analiza multiaspectuală a tuturor materialelor cauzei în conformitate cu cerințele legislației în vigoare.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul de judecată concluzionează că argumentele expuse de părțile apelante în cererea de apel, sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu prevederile legale.

Prin prisma acestor constatări, e de menționat că conform jurisprudenței CtEDO, recursul/apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situaţiei prezentate în cerere, la fel recursul/apelul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Purcell contra Irlandei*, din 16 aprilie 1991). La caz însă, motivele apelului analizat sunt similare celor invocate în instanța de contencios administrativ, care au fost apreciate corect și obiectiv de către instanța de fond.

Luând în considerație cele menţionate şi având în vedere faptul, că hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar argumentele invocate în apel sânt

neîntemeiate, Completul de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 238-239, 240 alin. (1) lit. a), 244-245 Cod administrativ al RM, Completul de judecată

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de Berdianu Petru și Berdianu Olga împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 04 septembrie 2023, adoptată pe cauza în ordinea contenciosului administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Berdianu Olga și Berdianu Petru către Primăria s. Cenac r-l Cimișlia, terțul G.Ț. „Popescu Andrei” privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele ședinței,
judecătorul: MIRONOV Andrei

Judecătorul: COLEV Grigori

Judecătorul: BANCOV Evgheni